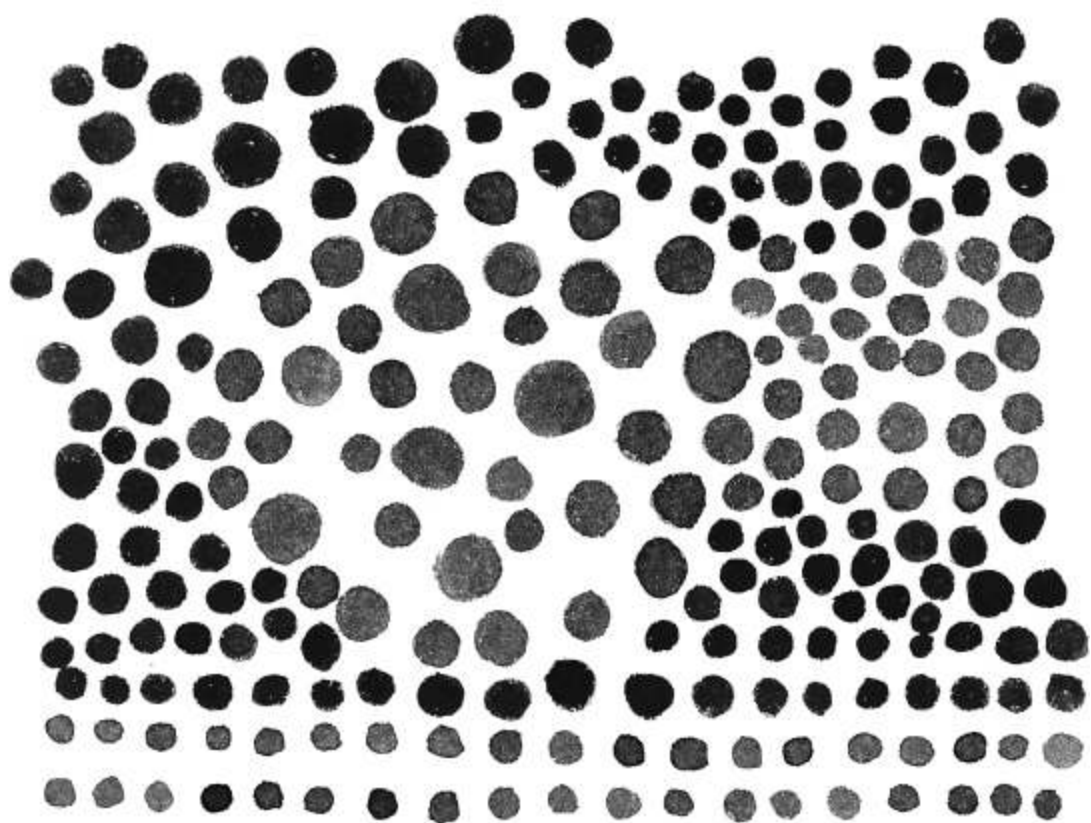

Guillem Frontera

Tyrannosaurus

CLUB EDITOR

Tyrannosaurus

Edició digital: novembre de 2020

© 2020, Guillem Frontera

© 2020, Club Editor 1959, S.L.U. per l'edició

Carrer Coves d'en Cimany, 2 – 08032 Barcelona

info@clubeditor.cat

www.clubeditor.cat

Dibuix de la guarda: Alejandro Dardik

Disseny de col·lecció: Àngel Uzquiano

Correcció: Carme Lull, Maria Bohigas, Gemma Medina

Producció de l'ebook: booqlab

ISBN: 978-84-7329-284-9

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot realitzar amb el permís dels seus titulars, a part de les excepcions previstes per la llei. Adreueu-vos a CEDRO si necessiteu fotocopiar-ne o escanejar-ne fragments.

Guillem Frontera

Tyrannosaurus

Nova edició revisada per l'autor i acabada amb un epíleg

CLUB EDITOR
BARCELONA

I

Hi ha un silenci angoixant dins la garriga. Un silenci que fa possible la remor de la mar, l'aleteig dels ocells entre fulles i branques de pi, el vol adormissat de mosques verdes. Hi cau a plom el sol de les tres de la tarda —ni un bri de vent remou la pols tranquil·la, la fullaca seca. Parets de marès tanquen les quaranta quarterades de mates i pins, esparregueres i romaní just a punt de treure flor. La finca es tomba cap a la mar, que reposa en platges on creixen cards. La remor de les ones puja per la costa suau i omple la garriga de records de llibertat. A la garriga hi ha caminois i drecceres que duen sempre, en direccions distintes, cap a fora. Sempre hi ha la mar, i la remor de les ones com una esperança de vegades assumida amb angúnia i temor. La mar que és la vida més enllà d'aquestes parets de marès que tanquen les quaranta quarterades de garriga. La solquen vaixells mandrosos, que deixen un núvol allargassat —camins intransitables, rutes de fum. De vegades hi ha un cos que bota la paret de marès, i es perd i s'oblida. Dins una nit d'insomni, aleshores, el record el persegueix i vol concretar-lo lluny d'aquí. Però ja pertany al misteri, a les boires d'un món que no és aquest i que comença just devora la mar.

Aquí, ara, el vol adormissat de les mosques enrevolta la pell tibant, els gestos tesos i la por.

Apareix, com de pedra, el rostre del pare Sales dins el silenci de les tres de la tarda. Per un instant s'ha sentit, tota sola, amb una força infinita, la remor de la mar. Al rostre s'ha format l'ordre de partir. Surten de la barraca amb la pell aferrada a la roba, les mans suades, el sexe encara tremolós.

Hi ha la soledat en aquest caminó cap a l'edifici. Les cames dubten en el seu moviment seguint la negra figura del pare Sales, quatre passes davant, dins un silenci que fa renéixer, a poc a poc, renous confusos de la garriga. Una ombra humida i l'olor de la cuina els envesteixen en entrar per

la porta de l'est, l'única per on entren exclusivament els frares i els seminaristes, la que dona tot d'una a l'escala més estreta. En arribar al primer pis, la figura del pare superior que, capbaix, es passeja pel corredor de banda a banda de l'edifici els sobta a tots tres. El pare Sales camina més de pressa. Els fa un gest i ells l'en tenen: de pressa, de pressa, el pare superior els dona l'esquena però està a punt d'arribar als finestrals de l'enfront i, si es gira, li demanarà explicacions.

El pare Sales fica la clau dins el pany, entra a la cel·la i fa l'ordre que passin aviat. És quan ells tornen a veure aquell rostre, ara preocupat per si el pare superior els haurà vist entrar. Ha tancat la porta i per un moment sembla que el desassossegui la buidor d'aquest instant: no vol topar-se amb les mirades aterrides d'ells dos, se'n va a la finestra i els deixa sols, que ocupin i omplin la cel·la. Es gira al cap d'un temps diluït en la voluntat d'absència i camina cap a la porta. Abans, els ha fet un gest per immobilitzar-los. El pare Sales guaita al corredor, després els mira, ara amb el rostre descompost i tremolós, i dona l'ordre:

—Vés-te'n a estudiar. Després de classe vine a veure'm. No baixis a *recreo*.

En Gori Montcada reacciona mecànicament i abans de sortir no gosa mirar en Miquel Moragues, per por que se li pugui detectar a la mirada algun vestigi de complicitat. No diu res, gira en rodó i les seves passes ressonen dins el cervell d'en Miquel, que no troba ni un sol color on refugiar els ulls. Fa d'esma els moviments per asseure's a la cadira del davant de la taula i espera que el pare Sales s'assegui primer o li mani que ho faci ell, com moltes vegades que ordena en un prestatge de fusta les capsetes de llumins buides. El pare Sales col·lecciona les capsetes de la sèrie de monstres d'abans del diluvi. Els té ordenats per l'alçària que la capseta atribueix a aquells éssers. De vegades comenta que no hi ha manera que li pugin al seminari aquella on hi ha pintat el *Baluchitherium*, i parla del que devia menjar. Els estima, aquells monstres, i en lamenta la desaparició. Així ho havia volgut Déu. Li pega per temporades de tenir les capsetes dretes o tombades. Sovint diu a tota la secció que el col·leccionisme és una manera molt aconsellable de passar el temps lliure, i és així que entre tots

s'ha establert l'intercanvi i el comerç de segells. El pare Sales, durant les passejades, sol parlar de les seves capsetes al grup que l'enrevolta i diu que, quan tengui diners, es farà fer una capsa gran amb tapadora de vidre per guardar les capsetes de la sèrie de monstres —car així com ara estan, entra algú a la cel·la i toca una capseta o una altra, i sempre hi ha el perill que es perdin o siguin malmenades.

Però ara no ha col·locat cap capseta, ni tan sols se les ha mirades de cua d'ull. S'asseu i fa un gest amb el cap perquè en Miquel Moragues també s'assegui. Per la finestra s'escola un airet fresc, que transporta el pol·len dels entorxesis i el silenci que dorm en tota la garriga. Lluny, com de somni, la remor de la mar, que ara s'alça com una queixa.

El pare Sales no el mira. Cerca entre els calaixos un llapis verd fosc i obre una carpeta negra, de taula, que en obrir-se crea un misteri més en el cor d'en Miquel Moragues. Treu un full, i per un moment sembla que començarà a dibuixar el perfil del darrer monstre de la sèrie, com sol fer en parlar, més o menys distret, dels problemes de la secció. Traça una corba dubtosa, potser una esquena, però torna a deixar el llapis dins el calaix, plega les mans i li puja de cop la sang al rostre. Mira en Miquel un instant, i en Miquel es nota els ulls travessats per un llamp. És quan es tem que les pipelles li tremolen, que el món s'emboira, que els polsos el colpegen. Només veu la corba verda al full de paper i li creix pel clatell una remor d'ones colpejant la blanca sabonera de roques. Potser és una llàgrima això que li cou als ulls. Quasi el fa vomitar la corba verda al full de paper, la corba —i ara ho veu— que perfila l'esquena d'algun monstre d'abans del diluvi, un monstre com de fang negre.

Amb la dreta, el pare Sales s'estira un per un els dits de la mà esquerra i se sent un xisclet que esglaia, perquè tal volta és la veu. La veu del pare Sales, que ara voldrà ser la de la consciència. Estreny el puny, més per saber on acaba el seu cos que no per contreure un compromís davant en Miquel Moragues. S'espolsa una màniga de l'hàbit i mira el cel net, creuat per un núvol lent que li recorda un monstre de la col·lecció. *Tyrannosaurus*. Els núvols. Damunt la taula, entre la fusta i el vidre, una verge de Murillo plastificada mira els núvols, també. El pare Sales podria començar per la

Verge. Però la gravetat del cas el fa dubtar i només se li ocorren paraules desordenades, com si les arrossegàs una bufada de vent dins un carreró estret sense sortida. L'horabaixa aspergeix la seva calma semblant a la mort, però ell sap que ara la cel·la és l'únic infern possible. No es tem de la duríssima expressió del seu rostre i per un moment voldria deixar-ho anar, posar-ho tot en mans del director espiritual.

En Miquel Moragues no té noció del temps que li ha anat passant per damunt. Una llarga tremolor, la pell de gallina, un gemec ofegat i la remor llunyana de la mar: només això, que no pot explicar ni explicar-se, podria guardar-lo del pare Sales. Recorda en Gori Montcada i la seva pell, i se l'imagina a l'aula d'estudi, encara més desemparat. A poc a poc aconsegueix adonar-se dels seus propis, mínims moviments, retorna al món i va creant el seu entorn, delimita els objectes de la cel·la. Creu que no és tan dura com abans l'expressió del pare Sales. Es va descongestionant, potser ara mateix haurà de donar compte dels seus actes. Hi ha un Crist a la creu, de butxaca, damunt la taula. En Miquel Moragues se'l mira una estona llarga, fins que la boira esborra la cel·la i el temps i només queda el Crist. Els remordiments li construeixen com una torre de paraules. Tot ho donaria de cop per fer desaparèixer aquest dia sencer i quedar-se per sempre davant la creu a punt de ser besada. Sent paraules i oracions de contrició que recorda dels darrers exercicis espirituals, les va reproduint amb la mateixa entonació de plor dins la fosca. Per primera vegada des que els ha trobat el pare Sales, es tem del pecat. Crida en silenci el Crist i recorda tot d'una la mare. Se sent amb les mans fermades, sense cap veu molt endins que li contesti les preguntes de la soledat. Potser cauria de genolls davant el pare Sales, demanaria perdó i ploraria llargament. L'inspector mira l'infinit per la finestra i li diu:

—¿Què t'estimes més? ¿Contar-m'ho a mi o que...

S'atura. ¿O què? En Miquel voldria en tot cas contar-s'ho ell mateix a la capella. Però ha fet una capadeta i sap que ara, d'un moment a l'altre, li aniran sortint les paraules com d'una estreta de cilici. Sap que tornarà a viure els fets des de l'angúnia, no des del joc.

2

La mare s'havia amagat dues llàgrimes i ara caminava cap a les barreres acompanyada del pare superior. La mare endolada per la mort encara fresca del pare: en Miquel Moragues se la va estar mirant fins que voltà la corba de la carretera.

—Jo encara puc fer feina molts d'anys, fins que tu arribis a cantar missa.

Però en Miquel la veia, sabia que els seus ossos ja no aguantaven més, d'ençà d'aquella operació que li havia instal·lat un dolor incurable a l'espina. Quan la mare girà l'esquena, empesa per un copet tranquil·litzador del pare superior, en Miquel Moragues es temé per primera vegada que no sabia com ho havia fet, fins aleshores, per caminar, per mirar els arbres i les persones. Seia en un pedrís, quasi amagat entre branques d'entorxesi. Amb els ulls clucs, anava recordant els rostres i els jocs dels seus amics, allà, a Alanària. ¿Per quina banda devia caure Alanària? Lluny. S'hi anava... S'hi anava per on la mare havia partit ara mateix. Primer es caminava cap a la mar. Després, un autobús els duia a Palma. I un tren, que xiulava entre els sembrats, s'obria pas entre els turons fins arribar lluny, lluny...

No coneixia ni l'olor ni les veus, ni fins i tot el propi cos. Obrí els ulls i va veure als seus peus la bossa color caqui de la roba, amb el seu nom brodat per les monges en lletra vermella. La bossa havia aplegat un poc de pols durant el viatge. Al llarg del pedrís, altres al·lots solitaris amb una bossa en terra i, lluny, el grup dels que jugaven a bolles i a futbol, suats, cridaners, absents.

—¿De quin poble ets?

—D'Alanària.

—Jo som de Santa Maria.

Va dir un “ah” minúscul que no degué sentir l’altre i va mirar l’edifici de dalt a baix. El pare superior tornà al cap d’una estona i travessà l’esplanada a poc a poc, fins a ficar-se a l’edifici per la porta principal. En Miquel tenia ganes d’escometre’l, però era lluny i semblava preocupat. Pensà que deixaria la bossa i es ficaria entre els que jugaven a futbol. Tengué por, cop en sec, dels seus moviments, i no es mogué fins que arribà el pare Sales i cridà tots els que seien al pedrís vora els entorxesis. Duia un xiulet penjat al coll. Els digué “anem” i tots s’aixecaren i el seguiren.

Pujant l’escala estreta, sentia que l’enyorança l’ennuegava. Els altres quatre o cinc pujaven al davant, amb una certa decisió a les passes. Trobar-se de sobte amb tants de rostres desconeguts i tantes escales i parets el desassossegava, caminava com cansat i desitjava que al final d’aquell corredor que travessava el darrer pis hi hagués una porta que donàs a Alanària. Tenia els peus suats i sentia que els calcetins i la sola de les sabates s’aferraven amb una pasta que el feia caminar insegur. Notà la mà esquerra del pare Sales damunt el clatell i sentí un fred mortal a tot el cos; pressentia que havia perdut ja per sempre tot un món que ara dipositava a la mà esquerra de la mare, passejant-se pels guarets d’Alanària quan anaven a veure l’oncle Bernat, que feia de garriguer a ses Comunes.

Els altres ja xerraven entre ells i el pare Sales els xità amablement, perquè aquell de Santa Maria havia començat a córrer, i aleshores tots intuïren que per dins l’edifici estava prohibit córrer.

El pare Sales els va fer entrar dins una llarga nau emblanquinada, amb els llits plegables col·locats a cada banda, perfectament alineats sota els cobertors blancs. Entre llit i llit, caixes de fusta. A les parets, taques grogues d’humitat que desterraven la calç com si fossin crosteres de buranyes. El pare Sales mirà la caixa que hi havia devora un llit desfet, amb el matalàs doblegat, i preguntà en veu alta, com si no fossin quatre o cinc sinó dos-cents:

—¿Miquel Moragues?

Ell va fer un moviment indecís. El pare Sales el mirà i requerí una confirmació:

—¿Ets tu?

Va fer una capadeta i començà a caminar cap a l'espai lliure entre dos llits que assenyalava el dit del pare inspector. Entre llit i llit hi havia la caixa que ell ja coneixia: l'havia vista fer al fuster d'Alanària especialment per venir aquí.

—Col·loca la roba i espera que jo torni.

El deixaren sol. Desfermà la bossa i anava traient-ne la roba, que col·locava dins la caixa de fusta mig plena de llençols i flassades, amb el cobertor nou comprat uns quants dies abans, quan baixaren a Ciutat amb la mare, perquè els faltaven un parell de coses que no venien a les botigues del poble. Després va ser quan es temé que tenia, devora, una finestra. Es posà de genolls damunt la caixa i obrí les persianes. Al seu davant, un safareig verdós i un hort minúscul. Quatre vaques pasturant dins un camp d'alfals. A la seva esquerra, el camp de futbol. A la dreta, pins altíssims del jardí, la carretera i l'horitzó de mar que guaitava, lluny, entre dues palmeres. Abandonà el cap entre les mans. Volia córrer i encaçar la mare perquè la distància ja era llarga i anava a perdre l'altre món. La mare ja havia partit de cap a la remor, la mare...

Sentí un calfred a les venes quan la mà del pare Sales li allisà els cabells i s'aturà just al clatell.

—¿Per què plores?

No se n'havia temut. Però aleshores sí, i mai com aleshores no va ser tan dolorós rompre aquell nus; s'esqueixà la gargamella i sentí com tot rebentava en crits que ningú no podia percebre ni de lluny, ni tan sols la mare. Sanglotava pels quatre costats de la seva desesperació, mentre la mà blanca i finíssima del pare Sales experimentava una tremolor desconeguda en pujar i baixar pel clatell.

—¿T'enyores? No t'has d'enyorar, *hombre*, ja tens deu anys. Això no és edat d'enyorar-se!

No, no s'enyorava. Ni plorava, fins i tot. Era que...

—És que... no ho sé...

—Mira aquests, com no s'enyoren.

Alçà el cap i veié els rostres d'aquells quatre o cinc que abans, al pedrís, seien entre branques d'entorxesi. Les llàgrimes desfiguraven els rostres,

que ara semblaven d'homes paorosos de malson. I aquests eren els nous companys! No en Tomeu de sa Garriga, ni en Blai s'Arianyer, ni en Joanet de sa Comuna, ni en Toni Gallina, ni en Miquel de Son Alcaines... I el pare Sales no era don Llorenç, el vell rector.

Un rostre blanc, on acabava un cos tot ossos, començà a gemegar dèbilment. En Miquel comprovà que de sobte se li aclarien els ulls, havia deixat de plorar. Va veure que el pare Sales es posava nerviós, dubtava, mirava el rellotge i els deia que al cap de deu minuts fossin tots amb els altres al camp de futbol. Després partí escales avall amb el xiulet a la boca, que deixava sentir baixet les expiracions.

En Miquel Moragues s'acostà al cos dèbil que gemegava. Els altres companys havien desaparegut i tal vegada ploraven dins un altre dormitori. Volia preguntar-li “¿per què plores?” o “¿t'enyores?”. Li passà la mà per l'espatlla i li va preguntar:

—¿Què noms?

—Gori Montcada. Som de...

—¿És vella, ta mare? —el va interrompre.

En Gori Montcada va dir amb el cap que ni vella ni jove. Començaren a caminar pel corredor fins a l'escala estreta. Baixant els esglaons varen veure, al replà del primer pis, als peus d'una estàtua de la Mare de Déu, un cartell aferrat a una xapa de suro: una ciutat, de nit, amb llums de color vermell i lila, xapada pel puny vigorós d'una mà. I unes lletres negres que ordenaven: *¡No al mundo y a sus tentaciones!*

En Gori ja no plorava. Sortiren al camp de futbol. Més de quaranta al·lots corrien rere una pilota. D'altres xerraven en grups a l'esplanada, davall els pins. Un xiulo fort cridà tothom cap a la porta de l'est. S'ordenaren en doble renglera per anar a dinar. En Miquel Moragues no sabia com, però també estava amb els altres i en silenci. A partir d'aquell moment començà a viure en silenci sempre, excepte durant les tres recreacions diàries. Dinaven i sopaven en silenci, en silenci passaven d'una aula a l'altra, es rentaven i es colgaven, s'aixecaven en silenci.

Al cap de quatre dies tenia la impressió que el món havia estat un somni irrecuperable. Es va sentir dèbil, tenia mal de cap. Era la febre i va haver de pujar al dormitori i colgar-se. Es deixà submergir en la soledat. Encara no havien començat el curs.

Aquells dies arribà el primer fred de la tardor, i ell tenia el cos arrufat perquè no es veia amb forces per fer-se de nou el llit i posar-s'hi més flassades. I dins el llit, sol, va recrear les imatges d'Alanària, que l'envoltaven com fantasmes i el mantenien en un perenne estat d'entrada de somni. Adesiara pujava el pare Sales i li posava el termòmetre, o algun company que jugant s'havia destrossat una sabata i necessitava canviar-se-la. Les hores pausades de la febre li trencaren els contactes inicials que havia establert amb la gent de la secció menor, i li duïen l'enyorança d'Alanària i dels seus amics.

Va rebre un dia la visita d'en Mateu Ponç, un al·lot de catorze anys, també del seu poble, que ja pertanyia a la secció major. Li digué que prest sortiria, que cada dia se li feia feixuc continuar en el seminari. Notà que parlaven un llenguatge diferent, que en Ponç emprava normalment paraules que ell només havia sentit dir o havia vist escrites. “Vocació” n'era una. Per a en Miquel Moragues, la vocació era un mot que pertanyia al món encara desconegut i hostil del seminari.

—¿Per què te'n vols anar? —li preguntà, amb la secreta esperança que en Mateu Ponç adduís motius que els fossin comuns, i aleshores ell, qui sap, podria seguir el mateix camí.

Però en Mateu Ponç tampoc no ho tenia molt clar, parlava vagament de projectes que no podia dur a terme si no sortia com més aviat millor. També al·ludia a coses que no funcionaven bé en aquell seminari.

—Però això ja ho aniràs veient.

En Miquel Moragues li hauria dit que no volia córrer aquesta experiència, que no volia estar tres o quatre anys allí. Pocs dies li havien bastat per tenir clara voluntat de no continuar al seminari. Després d'un llarg silenci, va rompre el nus de la gargamella i abraçà en Mateu Ponç, tombat damunt el llit.

—Jo vull venir amb tu a Alanària!